

Proces-Jesus van Nazareth

De Romeinse Keizer sloot capitulaties

- ▶ Met de bezette naties binnen het Rijk die zich hadden overgegeven
- ▶ De Romeinen maakten standaard-afspraken over de rechtsmachtverhoudingen
- ▶ Zij kwamen overeen dat ze het territoriale recht van de natie zouden respecteren
- ▶ Maar dat zij zich als bezetter het zwaardmachtmonopolie voorbehielden

Pontius Pilatus is de keizerlijke gouverneur van Judea van 26-36 van de bezetter

Jesus was opgeëiste persoon in een uitleveringsproces

Het Sanhedrin vond Jesus een oproerkraaier

- ▶ Tegen de Joodse exclusiverende hiërarchie
- ▶ De voortgezette ritualistiek die primair staat
- ▶ De leden van de Hoge Raad dachten dat Jesus hun banen bedreigde
- ▶ Dat hij aanzette tot een nieuwe bestuurscultuur tegen Rome
- ▶ Zo stelden ze Jesus voor aan de Romeinen

Drie postcontemporaire rapporten via ooggetuigen

3

Philo is het afstandelijkst

Ze berichten over de kruisdood van Jesus als Joodse verzetstrijder

- ▶ Philo van Alexandrië
- ▶ Flavius Josephus
- ▶ Tacitus
- ▶ Jesus richt zich tegen het Romeinse Keizerrijk van Tiberius
- ▶ Deze Jesus wil een Joods koninkrijk herstichten voor de stam van David
- ▶ Pontius heeft nodeloos zwaar doorgepakt en deze Jesus tot volksheld gemaakt

Philo geeft Pontius Pilatus weer als een wrede landvoogd die te streng reageert

4

De Joden zijn lastig

Ze poseren als uitverkorenen, een dwaling

- ▶ Julius Philo (20 v. Chr-50 n. Chr) is zelf jood, gericht op Hellenisme en vindt Joden herriemakers
- ▶ Hij beschouwt het monotheïsme als juist,
- ▶ God is het ultieme scheppingsbeginsel, de LOGOS
- ▶ Die sluit alle mensen in
- ▶ Dat predikte deze Jesus ook, dat accepteerden de Joden niet

Juda hield zich nooit aan de capitulatievoorwaarden

Daarin verschilde het van de naties in het Rijk

- ▶ Pilatus was voor straf overgeplaatst naar Juda
- ▶ Het was geen plaats om op je curriculum te zetten in het Rijk
- ▶ De Joden kwamen steeds in opstand, vernielden de via strata en de irrigatiewerken voor de forten
- ▶ Betaalden vaak de bezettingsbelasting niet
- ▶ Weigerden inburgeringscursussen

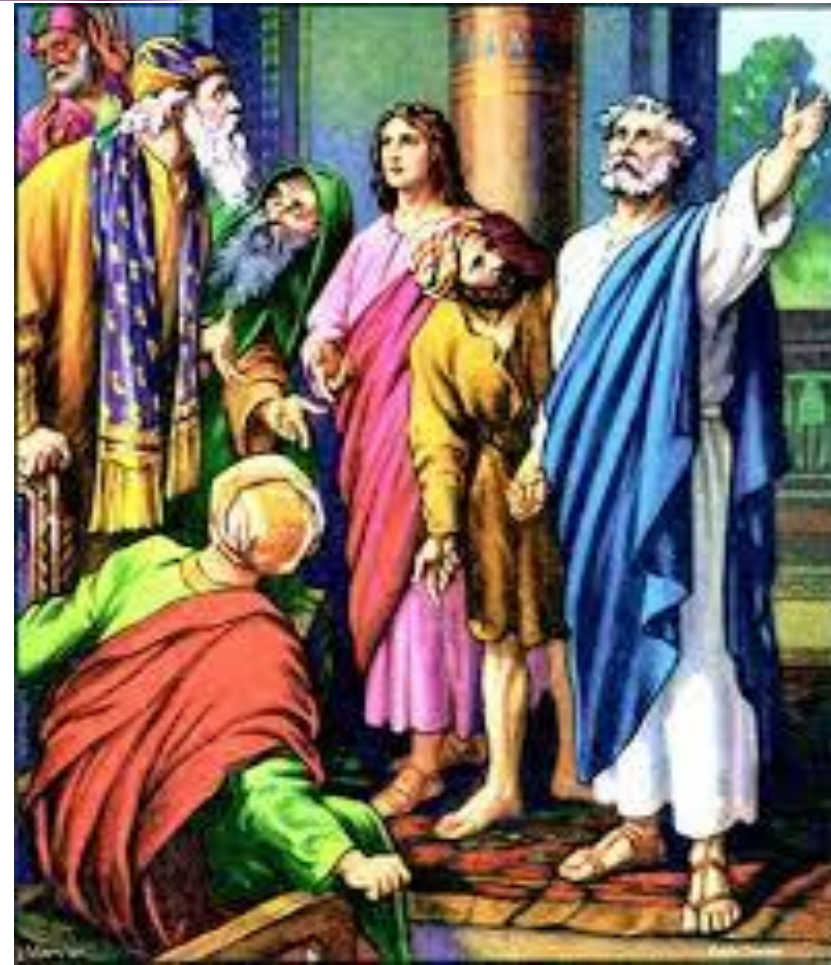

Volgens de capitulatie moesten de Joden misdadigers uitleveren aan de gouverneur als ze lijfstraf konden verwachten

6

De Romeinen executeerden

- ▶ Maar dan moest het delict wederkerig strafbaar zijn
- ▶ Op vergelijkbare wijze als misdrijf
- ▶ En rechterlijke dwalingen bij de Joodse rechters moesten uitgesloten zijn
- ▶ Daarom staat identiteitsvaststelling bij Pilatus voorop
- ▶ En ook de erkenning van Jesus van de feiten

Pilatus mag geen hernieuwd feitenonderzoek doen

7

Het internationaal vertrouwensbeginsel dwingt

- ▶ De executie-autoriteit moet aannemen dat de waarheidsvinding eerlijk, onpartijdig en voltooid is
- ▶ Dat er een deugdelijke bewijsredenering is
- ▶ Dat het misdrijf waarvoor uitgeleverd wordt geen politieke strekking heeft
- ▶ **Dat laatste is bij Jesus bijna onmogelijk**

Jesus is kort tevoren ingehaald als Koning der Joden

Ruchtbaar in Jerusaleem

- ▶ Deze volksmenner is met palmgewuif ingehaald
- ▶ Terwijl vrouwen tapijten uitrolden en hem overgoten met de duurste parfums
- ▶ Hij heeft een rare bijeenkomst voorgezeten in een bovenzaaltje van een berucht lokaal
- ▶ Toch hebben de leden van de Joodse Raad het daar niet over: ze reppen van godslasteringen

Godslastering geen misdrijf naar Romeins recht

Openbare ontkenning van de goddelijke herkomst van de Keizer was wèl strafbaar

- ▶ Pilatus vraagt eerst of Jesus inderdaad is die het Sanhedrin opgeeft
- ▶ Is hij de Nazarener en was hij bij de optocht Koning?
- ▶ Christus vraagt of Pilatus dat ambtshalve weet of dat de Joden dat hem hebben gezegd
- ▶ Pilatus zegt dat hij nooit met Joden spreekt en dat hij het is die vragen stelt, niet Jesus

Pretendeert Jesus Joods Koning te zijn?

Dat wordt de kernvraag

- ▶ Indien ja, dan heeft Jesus aangezet tegen het Keizerlijk koloniaal gezag
- ▶ Dat is een kapitaal misdrijf
- ▶ Bekent Jesus dat?
- ▶ Hij zegt dat hij koning is, maar hij zegt niet waar en van wie
- ▶ Hij zegt dat hij die waardigheid bekleedt in een andere wereld dan Pilatus zich voorstelt

Jesus erkent iets wat Pilatus niet strafbaar acht

11

Pilatus kan uitlevering ter vonnisexecutie alleen inwilligen als het feit Romeinsrechtelijk een delict is

- ▶ Hij weet allang dat het Sandhedrin iets tegen Jesus heeft op basis van de Joodse wet
- ▶ Maar die wil Pilatus niet handhaven als het geen delict betreft dat onder de heerschappij van het Romeinse strafrecht valt
- ▶ Buitenaardse koningen zijn niet strafwaardig volgens de koloniale wetten
- ▶ Hij blijft hameren op het aspect of Jesus wil regeren als koning over Joden, maar krijgt geen antwoord
- ▶ **Eigenlijk is de uitlevering ontoelaatbaar**

Pilatus schond het Romeinse recht

Rome rekende het hem aan

- ▶ De koloniale capitulaties bleven alleen werkbaar als beide partijen zich aan het Romeinse recht hielden
- ▶ Pilatus was erom berucht dat hij noodsprongen maakte in noodtoestand
- ▶ Hij wist dat het onderzoek bij het Sanhedrin niet rechtmatig was geweest naar beide rechtsstelsels
- ▶ Dat was niet evenwichtig voor een koloniaal gouverneur
- ▶ In een rijk dat al aan **Imperial Overstretch** leed

Hij levert uit ter executie door de Romeinse soldaten

De kruisdood is oneervol

- ▶ De Joden wilden steniging, de straf bij godslastering
- ▶ Maar Pilatus erkent slechts dat Jesus Koning der Joden pretendeerde te zijn
- ▶ De tenlastelegging op het Kruis is dan ook INRI: Jesus Nazarenus Rex Judaeorum
- ▶ De Joden willen dat gewijzigd hebben
- ▶ Dat weigert Pilatus evenals hij begrafenis toelaat

Tacitus beschouwt Pilatus als incompetente gouverneur

Hij maakt melding van deze kruisiging

- ▶ Als historicus die kritiek heeft op het Romeinse wanbeleid in de koloniën
- ▶ Hij vermeldt dat veel gouverneurs op locatie slordig omgaan met het bezettingsrecht
- ▶ Dat zal de kolonisator opbreken
- ▶ Hij ziet vooral de bestuurlijke gebreken van de ambtenaren in het Rijk en hun willekeur
- ▶ Maar Christus noemt hij wel. Als voorbeeld.

